

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 895/2020
04.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Бранка Станића, председника већа, др Илије Зиндовића и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драган Лабовић, адвокат у ..., против тужене Републике Србије коју заступа Државно правобранилаштво, ради утврђења и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1430/19 од 25.10.2019. године, у седници већа од 04.12.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1430/19 од 25.10.2019. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3004/18 од 13.02.2019. године, ставом првим изреке, одбачена је тужба којом је тражено да се утврди да је ништаво решење тужене број 02-18/2010 од 17.12.2010. године о престанку радног односа тужиоца на радном месту председника скупштине Општине Клина; ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиоцу на име накнаде штете због изгубљене зараде у периоду од 19.12.2010. године до 02.06.2012. године исплати износ од 1.363,005,00 динара са законском затезном каматом на појединачне месечне износе како је наведено у изреци и да у корист тужиоца уплати надлежним фондовима доприносе за пензијско и инвалидско осигурање и осигурање за случај незапослености за исти период; ставом трећим изреке обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове поступка у износу од 63.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1430/19 од 25.10.2019. године одбијена је жалба тужиоца, потврђена првостепена пресуда и одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр. 72/11...18/20), Врховни касациони суд је установио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. става 2. тачке 2) ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био председник скупштине Општине Клина. Одлуком Владе Републике Србије („Службени гласник Републике Србије“, бр. 42/10 од 18.06.2010. године) распуштене су скупштине општина Подујево, Ђаковица, Сува Река, Дечани, Призрен, Урошевац и Клина. Решењем тужене број 02-18/2010 од 17.12.2010. године тужиоцу је престао радни однос у општинској управи Општине Клина са даном 18.12.2010. године.

Одлуком Уставног суда Уо 1065/10 од 03.04.2014. године утврђено је да одлука Владе Републике Србије о распуштању скупштина општина Подујево, Ђаковица, Сува Река, Дечани, Призрен, Урошавац и Клина није у сагласности са Уставом и законом.

Тужилац је тужбу за утврђење ништавости решења тужене број 02-18/2010 од 17.12.2010. године поднео 06.05.2016. године.

Према становишту нижестепених судова, тужба за утврђење ништавости решења о престанку радног односа је неблаговремена јер је поднета по протеклу рока од 90 дана од дана достављања решења, а тужбени захтев за накнаду штете је неоснован јер није правноснажно утврђено да је тужиоцу незаконито престао радни однос.

Нису основани ревизијски наводи којима се истиче да је релевантно материјално право за решавање овог правног случаја садржано у одредбама чланова 103. и 110. ЗОО. Радни односи јесу врста облигационоправних односа, али су због друштвеног значаја права на рад и специфичности међусобног односа уговорних страна регулисани специјалним законима, а не Законом о облигационим односима. Сходно наведеном, нижестепени судови су правилно сматрали да се примењују одредбе Закона о раду, а не Закона о облигационим односима. Тужилац је, према члану 195. ЗОР („Службени гласник РС“, бр. 24/05), био дужан да у року од 90 дана од дана достављања решења тужене од 17.12.2010. године поднесе тужбу за утврђење ништавости тог решења. Тужилац је поднео тужбу 06.05.2016. године, дакле након истека преклузивног рока, због чега је изгубио право на подношење тужбе. Стога су нижестепени судови на основу правилне примене члана 195. ЗОР одбацили тужбу у делу којим је захтевано утврђење ништавости решења тужене од 17.12.2010. године. Право на накнаду штете у смислу члана 191. ЗОР запослени остварује само уколико се утврди да му је радни однос престао незаконито. Како је тужба одбачена у делу за утврђење ништавости решења о престанку радног односа, нижестепени судови су на основу правилне примене члана 191. ЗОР одбили тужбени захтев за накнаду штете.

Према члану 58. Закона о уставном суду („Службени гласник РС“, бр. 109/07...103/15) када Уставни суд утврди да општи акт није у сагласности са Уставом и законом, тај општи акт престаје да важи даном објављивања одлуке Уставног суда у „Службеном гласнику Републике Србије“. Одлука Владе Републике Србије од 18.06.2010. године, на основу које је донето решење тужене о престанку тужиоачевог радног односа, је престала да важи објављивањем одлуке Уставног суда УО 1065/10 од 03.04.2014. године. Тужилац је, према члану 61. Закона о уставном суду имао

могућност да у управном поступку од тужене захтева измену решења од 17.12.2010. године, као појединачног акта донетог на основу неуставне и незаконите одлуке Владе Републике Србије, и на тај начин евентуално отклони правне последице неуставног и незаконитог општег акта. Према члану 62. Закона о Уставном суду ако би се утврдило да се изменом решења тужене од 17.12.2010. године не могу отклонити последице настале услед примене неуставне и незаконите одлуке Владе Републике Србије, последице могу бити отклоњене накнадом штете или на други целисходан начин, о чему одлучује Уставни суд. Тужилац није захтевао измену решења тужене од 17.12.2010. године у управном поступку, па следствено томе није захтевао ни отклањање последица на начин прописан чланом 62. Закона о Уставном суду, те нису основани ревизијски наводи којима се истиче да фактички није било могуће отклонити последице решења тужене од 17.12.2010. године јер је скупштина Општине Клина распуштена.

Сходно наведеном, Врховни касациони суд је, применом члана 414. става 1. ЗПП, одлучио као у првом ставу изреке.

Применом члана 165. става 1. у вези чланова 153. и 154. ЗПП, Врховни касациони суд је одбио захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка јер није успео у овом поступку.

Председник већа - судија
Бранко Станић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић